

Müəllifdən

“ƏZƏLDƏN BAĞLIYAM SÖZƏ”***Mən qəlbimin səsini yazmışam***

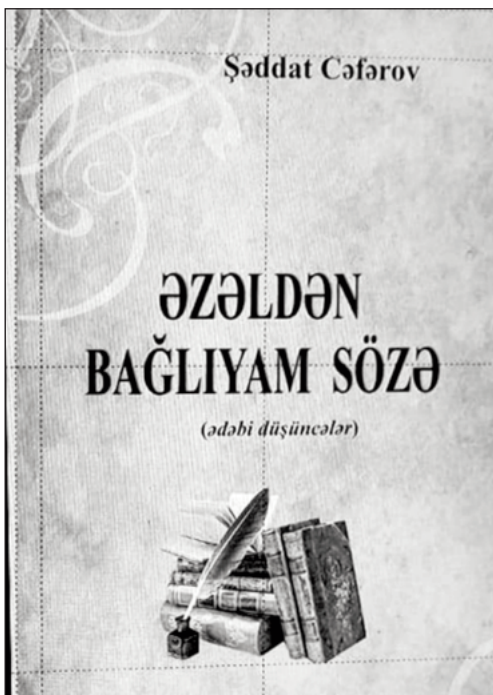
Bəri başdan etiraf edirəm ki, elmi tədqiqatlarımdan, elmi araşdırmalarımdan kənar, ümumiyyətlə, poliqrafiya sahəsi ilə bağlı düşüncələrimi yazıya gətirmək, kitab halına çevirmək düşüncəsindən savayı, digər mövzularda kitab yazmaq fikrim olmayıb. Yəni nə yumorlu hekayələr, nə də ədəbi düşüncələr, eləcə də publisistik qeydlərlə kitab yazmaq haqqında düşünməmişəm. Ancaq həyat mənə özü tələb qoyub. Yəni, gördüyünü niyə yazmırsan, bildiyini niyə yazıya gətirmirsən, müşahidələrini sən yazmasan başqa kim yazacaq? Bu tələblər mənə həmişə düşündürüb. Məni həmişə yazı ayağına çəkib.

Görünür, təbiətimdə olan canlı ünsiyyətlik, insanlara səmimi münasibət adamlarla ünsiyyətdə müşahidə etdiyim kəm-kəsirlər sanki mənə deyirdi ki, əgər sən yazmasan, qeyrisi yazmasa, bu kəm-kəsirlər necə düzələcək? Mən də elə bu səbəbdən ayrı-ayrı vaxtlarda düşüncələrimi yazmağa başladım. Bir də gördüm ki, çoxlu yumorlu hekayələrim qələmə alınıb. Əslinə qalsa, həmin hekayələrin qəhrəmanları mənim dostlarımdı, elə mənim özüməm. Başqa sözlə, zaman mənim zamanımdı, məkan da harda varamsa, elə oradır.

İş elə gətirdi ki, ayrı-ayrı vaxtlarda müxtəlif vəzifələrdə işləməli oldum. Jurnalistlər suallar gətirib qoyurdu, televiziya, radioya çağırırdılar. Müxtəlif məsələlərlə bağlı fikirlərimi soruşurdular. Mən də səmimiyyətlə öz düşüncələrimi bir kəslə bölüşməyə çalışırdım. Ancaq iş bununla bitmirdi, qoyulan suallara bəzən yazılı cavablar tələb olunurdu. Mən də həmin suallara cavablarımı yazırdım. Ancaq şablon şəkildə yox, düşüncələrimi daha geniş, əhatəli şəkildə yazırdım. Yəni vəziyyətə uyğun fikirlərimi cəmiyyətlə bölüşməyə çalışırdım. Bir də gördüm ki, nə qədər publisistik yazılarıma arıya-ərsəyə gəlib. “Xalq”, “Respublika”, “Azərbaycan” qəzetlərində çoxlu publisistik yazılarımda dərc olunub. Həmin yazılarda cəmiyyətin, mühitin problemlərinə işıq salmağa çalışmışam. Eyni zamanda elə mətbuatın özünə də təkrar-təkrar münasibət bildirmək istəmişəm. İndi oxucularına belə bir sual verirəm; mən bu yazılarımdan imtina etməliyəmmi? Axı həmin yazıları ardıcıl olaraq izləyirəm oxuyuram. Görürəm ki, bir çox problemlər haqqında danışmışam və hələ də dediklərim öz aktuallığını itirməyib. Bir də mənim sözə, sənətə bağlı olmağım. Bu ayrıca mövzudur, başa düşürəm.

Bu yerdə “Kredo” qəzetinin rolunu və əhəmiyyətini ayrıca qeyd etməliyəm. Çünki nəşr etdiyim kitablar haqqında qeydlərimə əgər “Kredo” qəzeti müntəzəm olaraq, vaxtında yer ayırmayıdı, dərcinə şərait yaratmasaydı, yəqin ki, heç bu günə qədər yazılan ədəbi düşüncələrim də belə toplu halında araya-ərsəyə gəlməzdi. Sözün, sənətin dəyəri oxucunun münasibəti ilə çox bağlıdır. Əlbəttə, o başqa məsələdir ki, bu gün oxucu yazılanı layiq olduğu dəyərdə qəbul etməyə bilər. Əsas odur ki, gələcəyin insanları yazıları qədərincə qiymətləndirsin.

Mən çoxlu müəlliflərin kitablarını çap etmişəm. Sabir Rüstəmxanlının, Qəşəm İsabəylinin, Zəlimxan Yaqubun, bir çox digərlərinin əsərləri ilə sözün həqiqi mənasında yaxından tanışam. Onların yaradıcılığını sevirəm-sevər oxumuşam, öyrənmişəm. Bir sözlə, bu tipli müəlliflərin xalqa nə demək istədiklərini qavramışam. Təsədüfi deyil ki, onların da hər biri mənim

haqqında müəyyən müstəvidə fikir söyləməyə çalışıb. Düşüncələrini yazıya gətiriblər.

Xalq şairi Zəlimxan Yaqubun publisistik düşüncələrini görkəmli yazıçı-publisist Sevda Əlibəyli öz kitabında da oxuculara təqdim edib. Xalq şairi Sabir Rüstəmxanlı ilə yaradıcılıq əlaqələrimiz kifayət qədər tarixə malikdir. Sabir Rüstəmxanlının qədirşünaslığı, obyektivliyi gələcək nəsillər üçün örnək ola bilər. Həmişə düşünmüşəm ki, onun haqqında da qəlbimdən gələn ürək sözlərimi deməyə imkan tapım.

Qəşəm İsabəyli haqqında bəlkə də geniş danışmağa lüzum yoxdur. O necə birlüzlü, səmimi, sözün həqiqi mənasında bütöv şəxsiyyətdir. Və bu keyfiyyətləri onun yaradıcılığında da özünü göstərir. Haqqında yazdığı dəyərli hekayə-povestində təbiətimin sanki ədəbiyaşarlılıq tərəflərini yazıya gətirib. Bir sözlə, demək istəyirəm ki, biz dövrümüzün insanlarını yazmalıyıq. Onların kimliyi haqqında nə qədər əsərləri danışa bilirsən, bir o qədər də müasirləri danışmalıdır. Qəşəm İsabəylinin mənə olan hörmət və ehtiramını “Həyatımın Qəşəm İsabəyli güzgüsü” adlı yazımda ifadə etməyə çalışmışam. Bunlar adi, xırda görünən məsələlər təsiri bağışlaya bilər. Amma əsas budur ki, bu xırda görünən cizgilərlə biz böyük həyatın, görkəmli simaların mənəvi mühitlərini necə görürüksə, necə qavrayırıqsa, eləcə də gələcək nəsillərə çatdırmağa borcluuyuq. Mən Qəşəm İsabəylini “Həyatımın Qəşəm İsabəyli güzgüsü” deyər təsadüfi adlandırmıram. Demək, hər bir yazı müəllifi öz müasiri haqqında yazanda onun həyatının güzgüsünü təqdim edir.

Bizim dəyərimiz günümüzü, reallığımızı yazmağımızla çox bağlıdır. Əgər hər hansı bir müəllif, yazıçı öz gününü, reallığını qədərincə, dolğunluğu ilə yazmırsa, demək, öz mühitinə borclu qalır.

Oxucularla ədəbi düşüncələr müstəvisində ilk görüşümdür. Zənnimcə, “Əzəldən bağliyam sözə” kitabı mənim üçün çox mənəvi uğur mənbəyi olacaq. Hər halda bu kitabla özümün ədəbi taleyimlə gələcək nəsillər arasında bir bağlılıq körpüsü yaradacağıma inamliyəm.

Şəddat Cəfərov,
*İqtisad elmləri namizədi,
Azərbaycanın ilk poliqrafçı alimi,
Azərbaycan və Rusiya Jurnalistlər
və Yazıçılar Birliklərinin üzvü*